

Az Oktatásügyi Minisztérium Szemléltető Filmkirendeltsége
diafilm sorozatából

246. szám.

SZOCIALISTA MEZŐGAZDASÁG. I.

Földrajzi sorozat: 46.

Készült: 1955. évben.

Földművelés.

1. A multrendszerbeli nagybirtok majorjának a képe.

A kép jól mutatja, hogy a nagybirtok a multban nem vált mintagazdasággá, mert a földesurak minél kisebb befektetéssel igyekeztek birtokukból hasznot huzni. A gazdálkodás korszerű fejlesztésével nem sokat törődtek. Ezt mutatják a rendszertelenül épített istállók és magtárak, valamint az elhanyagolt tanyaudvar is. /A kép a nagylángi volt Zichy majort mutatja./

2. Repülőfelvétel völgyégi tájról.

A felszabadulás előtt az összes birtokosok 85%-át tették ki a 10 holdon aluli birtokosok, akik a képen látható nadrágszij-parcellákon gazdálkodtak. Az ilyen dirib-darab földeken gépi művelést alkalmazni alig lehetett. A földművelés technikája tehát nemigen fejlődhetett, a földdarabokat elválasztó mesgyék pedig kihasználatlanul maradtak.

3. A mezőturi gépállomás látképe.

A szocializmus megvalósításához a mezőgazdaságban is szükséges a nagyüzemi gazdálkodásra való áttérés, hogy így gépi művelést és fejlettebb agrotechnikát lehessen alkalmazni. Kormányzatunk gondoskodik arról, hogy a termelősövetkezetekbe tömörült parasztság és az egyénileg dolgozó paraszok földjeinek a megművelésére a legmodernebb gépekkel felszerelt gépállomások százai álljanak a mezőgazdaság szolgálatára.

4. Gépszin a rákoskereszturi gépállomáson.

A vasbetonból épült gépszin 100 traktor befogadására alkalmas.

5. Őszi mélyszántást végző traktor.

Az őszi mélyszántás a talajművelés egyik legfontosabb munkája. Ennek a munkának az elvégzésére nagyon alkalmas gép a traktor.

6. Villanytraktor.

A Szovjetunióban már hernyótalpas villanytraktorral is szántanak. A már meglévő és most épülő hatalmas vízerőművek adnak a mezőgazdaság számára olcsó áramot.

7. A Sopronhorpácsi Kísérleti Gazdaság nagyeceni raktártelepe.

A több és jobb termés érdekében kormányzatunk kísérleti és vetőmagtermelő állami gazdaságokat tart fenn, hogy a termelészövetkezeteket és az egyénileg gazdálkodó parasztokat jó vetőmaggal láthassák el. A kép előterében a vetőmaggal teli zsákok, a háttérben pedig a magtisztítógépek láthatók.

8. Ősziárpa csávázása vetés előtt a tiszasülyi állami gazdaságban.

9. Az őszi mélyszántás fellazítása tavaszi vetés előtt traktorvontatású kultivátorral.

A kultivátor a termőföld felső rétegét lazítja fel, porhanyósítja, ezáltal könnyebb a vetőmagot elvetni és a felső talajréteg porhanyósításával megakadályozzuk a talajnedvesség gyors elpárolgását, a talaj hirtelen kiszáradását.

10. Különböző mezőgazdasági gépek kapcsolása.

A gépállomások és állami gazdaságok dolgozói, hogy munkájuk teljesítményét fokozzák és a végzett munka minőségét javítsák, több gépet kapcsolnak a traktor után: ekét, boronát, hengert.
/Alsóperedi áll. gazdaság./

11. Keresztsoros vetés traktorvontatású vetőgéppel.

A vetőgéppel való vetés vetőmag megtakarítást jelent, egyenletesebb a vetés, egyforma mélyen kerül a mag a földbe, egyenletesebben kel és fejlődik a növény, bővebb lesz a termés. Legújában a keresztsoros vetéssel, ami azt jelenti, hogy hosszában és keresztben is bevetik a területet, fokozni lehet a termés hozamot.

12. Kukorica négyzetes vetése traktorvontatású vetőgéppel.

A négyzetes vetés azt jelenti, hogy a kikelt növénynek hosszában és keresztben is sora lesz, tehát a nyári talajművelést mindkét irányban lehet gépi erővel végezni. Ez pedig azt jelenti, hogy többször lehet kapálni, gyomtalanítani, a talajt porhanyósítani és ezzel a talaj jobb vizgazdálkodását biztosítani. Minden kapálás fokozza a termés hozamot.

13. Cukorrépa kapálása traktorvontatású kapálógéppel.

A cukorrépa nagyon munkaigényes növény. Egyelése, többszöri kapálása, földből való felszedése, szállítása oly sok és nehéz munkát kíván, hogy a múltban a dolgozó parasztok a jövedelmezőbb cukorrépatermelésre nem is vállalkozhattak. Ma a gépállomások segítik a parasztságot a cukorrépa termelésben is. Ezért emelkedhetik állandóan cukortermelésünk.

14. Babvetés kapálása traktorvontatású kapálógéppel.

Általában mindenféle kapásnövény kapálását lehet traktorvontatású gépekkel végezni.

15. Burgonyakapálás traktorvontatású kultivátorral a bábolnai állami gazdaságban.

16. Növényápolás kisgéppel, egy Heves megyei T.Sz.-ben.

Kisebb területéken bizonyos növényeket nem lehet traktorvontatású gépekkel művelni /pl. zöldség, gyümölcs, szőlő/. Ezért szerkesztettek olyan kisgépet, amely a keskenyebb sorközben is elfér, elbirja a laza talaj is és a munka nehezét mégis elvégzi. A gép után menő embernek csak irányítani, szabályozni kell a gép munkáját.

17. Tolópala /Planetkapa/.

Kisebb gazdaságok, egyénileg dolgozó parasztok számára is gondoskodik iparunk olyan kézi szerszámokról, amelyek a mezőgazdasági dolgozók munkáját megkönnyítik és gyorsabbá teszik. Alkalmazható a tolópala nagyüzemi zöldségtermesztésben is.

18. Aratás kézi erővel.

A magyar paraszt legnehezebb munkája az aratás. A kép rozsa aratását mutatja. A háttérben a felszántott tarlóba másodvetésként takarmánynövényt /muhart/ vetnek.

19. Traktorvontatású gépi aratás.

Míg a múlt rendszerben egyenesen tiltották az aratógépek használatát, ma igyekeznek a kalászosok nagyobb részét gépi erővel learatni. Nagy segítséget jelent az aratás számára a kéveköötő aratógép, amely levágja a gabonát és kévébe köti. Ma az aratógépeket is traktorok húzzák, s egy erősebb traktor után két aratógépet is akasztanak.

20. Buza aratása és cséplése kombájjal a mohácsszigeti állami gazdaságban. A kombájn a gabonát learatja, kicsépli és a magot zsákokba gyűjti, a szalmát pedig csomókba rakja. Az első kombájnokat a Szovjetunióból kaptuk, de ma már mi is gyártunk kombájnokat /az EMAG/ olyan mennyiségben, hogy exportra is kerül belőlük.

21. Tarlóhántás tárcsával /a jászkeséri Táncsics T.Sz.-ben/.

Tarlóhántásra azért van szükség, hogy az elszóródott magvak, valamint a gyomnövények magvai a talajba kerüljenek és a kikelt növények az őszi mélyszántás alkalmával a földbe jussanak mielőtt még termést hozhattak volna. A tarlóhántással a talaj nedvességtartalmát is igyekeznek megőrizni. A tarlóhántással tehát már a jövő évi termést készítik elő, gondoskodnak arról, hogy lehetőleg gyomtalan legyen a talaj.

22. Másodvetés /a felsőnyomási állami gazdaságban, Békés m./

Megfelelő trágyázással és talajműveléssel nálunk is lehetséges a második vetés. A mi természeti viszonyaink között különösen a takarmánynövények másodvetése jár sikerrel. Képünk másodvetésű kukoricát mutat. Ha a másodvetésű kukorica nem érne be, silózásra nagyszerűen alkalmas takarmányanyag lesz belőle.

23. Kétkezes gyapotszedés /mezőberényi állami gazdaság/.

A gyapotszedőknek egész nap hajlonganiuk kell. Ez a hajlongás nagyon fáradtságossá teszi a gyapotszedést.

24. Gyapotszedőgép munkában /Szovjetunióban/.

Szovjet mérnökök és munkások a gyapotszedés meggyorsítására megszerkesztették a gyapotszedőgépet.

25. Cukorrépaszedés gépi segítséggel.

A képen látható kormánylap nélküli eke kifordítja a földből a cukorrépat. Ez nagyon megkönnyíti és meggyorsítja a cukorrépa felszedését. Ennek a gépnek a használata lehetővé teszi a cukorrépa termelési költségének csökkentését és vetésterületének növelését /Csépa, Szolnok m. Alkotmány T.Sz./.

26. A Szovjetunióban már cukorrépaszedőgépet használnak, amely nemcsak kiassa a földből a cukorrépat, hanem fel is szedi, leveleit tőből levágja, a földtől megtisztítja és csomóba gyűjti. Ugyanilyen módon lehetséges a burgonya gépi szedése is. 1955-ben nálunk is megkezdtek a cukorrépaszedőgépek gyártását /a Borsodvidéki Gépgyárban/.

27. Öntözőcsatorna ásása traktorvontatású árokásógéppel.

Mezőgazdaságunkat az Alföldön elég gyakran fenyegeti aszály, amely ellen leghatásosabban öntözéssel védekezhetünk. Népi demokráciánk ezért állandóan növeli az öntözhető területek nagyságát. Addig, amíg az öntözőcsatornák ásása emberi erővel történt, lassan növekedtek az öntözhető területek. Ma már ezt a munkát is gépesítették.

28. Elárasztott rizstáblán a rizs fejtrágyázása. Az öntözhető területek növelésével sikerült rizstermelésünket olyan fokra emelni, hogy szükségletünket hazai termésből fedezhetjük /tiszasúlyi állami gazdaság/.

29. A talaj előkészítése öntözéses zöldségtermesztésre.

A talajba az öntözővíz számára egyszerű szerkezettel mély barázdát huznak /Felsőgödi Egyesült Törekvő T.Sz./.

30. Palánták dugványozása.

A barázdahátakra dugványozzák a termesztendő növény melegekben nevelt palántáit /paprika, káposzta, karfiol, kalarábé, stb./.

31. Árasztásos öntözés.

A palántázás befejezésével a barázdamélyedéseket a szükség szerint vízzel árasztják el /Felsőgödi Egyesült Törekvő T.Sz./.

32. A Dunáról huzzák fel a vizet az öntözéshez a bári /Baranya m./ állami gazdaságban.

33. Karfiol szedés a bári állami gazdaság öntözött kertészetében.

34. A reménypusztai Uj Élet T.Sz. öntöző kertgazdasága.

Az életszínvonal nagymértékű emelkedése megnövelte a fogyasztást is. Sokkal több zöldsőzélékre, zöldsőgfélére van szükség, mint a felszabadulás előtt. Kormányzatunk ezért különösen fontosnak

rtja az önálló kezdeményezésű öntözőgazdaságok létesítését,
melyek az ország különböző területeinek helyi szükségletét tud-
ják fedezni. Az ilyen kezdeményezéseket a kormány támogatja.

35. Mezővédő erdősávok ültetése is a szárazság elleni véde-
kezéshez tartozik. A sokezer hold erdő ültetése kézi erővel ren-
geteg időt venne igénybe. Ezért -szovjet tapasztalatok nyomán -
ezt a munkát is gépesítették. Képünk a csemeteültetés gépesítését
mutatja. Ez a gép 80 ember munkáját végzi /Bács-Kiskun megyei Er-
dőgazdasági Egyesülés, Pócsa/.

- - - - -

Készült a FELSŐOKTATÁSI JEGYZETELLÁTÓ VÁLLALATNÁL, BUDAPEST
Felelős vezető: Heitter Imre